

THÍCH KIM ĐÀI

VÁCH ĐỨNG NGÀN NHẢN

Lời Tựa

VÁCH ĐỨNG NGÀN NHÃN gồm 64 công án
chia làm 2 quyển :

Quyển một : KIM ĐÀI ĐƯƠNG CƠ

gồm 32 công án

Quyển hai : TRÍCH DẪN HUYỀN CƠ

gồm 32 công án

Tất cả đều là việc bổn phận giúp người
mở nêi tháo chốt . Mỗi người tự có chỗ thoát
riêng từ hông ngực lưu xuất .

Việc cần nhứt khi tham thiền là phải
nương tựa một Thầy đã vào cửa , vì Thầy này
biết chỗ gõ cửa cho mình cùng vào . Dòng
giống Lâm Tế không đoạn dứt là do đây vậy.

Thiền ất phải có mạch có dòng

Vào cửa phải có Thầy có Tổ.

do đó nếu nói Thiền thành tựu do tha lực cũng
rất chí lý vậy .

Kinh Phật Tạng nói :

" Trăm nghìn Tăng ngu dốt

Vô tuệ , trụ tĩnh lặng

Trải ngàn muôn ức kiếp

Chẳng ai đắc Niết Bàn " .

Đây là lời cảnh báo khi tham Thiền . Nếu không Thầy hướng dẫn sẽ lầm nhận lối vào , chấp chặt chỗ tĩnh lặng cho là đạo .

Để thoát ra khỏi chỗ tĩnh lặng này , phải làm một cuộc đi xa , một cuộc viễn hành .

Đệ thất địa gọi là Viễn Hành Địa , phải đi thật xa từ uế độ sang tịnh độ , chứng vô sanh pháp nhẫn của Bất Động Địa , phân thân ra mười phương cõi nước cứu độ chúng sanh .

Đâu chỉ ngồi trong tĩnh lặng ư ?

Kim Đài Kính Đè

Tủ Sách Kim Đài

- Pháp Vân Sám
- Ghi Danh Vào Đại Học
- A Mi Đà Huyền Chỉ
- Huyền Động Thiếu Thất
- Mặt Trời Nửa Đêm
- Kinh Phật Thuyết Đại Thừa Vô Lượng Thọ Trang Nghiêm Thanh Tịnh Bình Đẳng Giác
- Kinh Phật Thuyết A Mi Đà (1274 chữ)
- Kinh 48 Nguyện (868 chữ)
- Kinh Thủ Lăng Nghiêm Đại Thế Chí Niệm Phật Viên Thông (252 chữ)
- Tam Kinh Nhựt Tụng
- Nghi Lễ Siêu ĐỘ
- Chấn Tế Siêu Phương
- Chày Kinh Trỗi Nhịp
- 30 Bài Kệ Duy Thức
- Mũi Tên Xuyên Vách
- Vách Đứng Ngàn Nhẫn
- Thế Giới Nhất Hoa (Hợp dịch)
- Thiên Thật Tướng và Niệm Hồng Danh

Hồi Hương

Nguyện đem công đức này

Trang nghiêm Phật tịnh độ

Các oan gia trái chủ

Đồng sanh Cực Lạc quốc .

Quyển Một

Kim Đài Đương Cơ

Lời Bạt

Thái Sư Khuông Việt nói : "Học đạo thì không bắt đầu , cũng không kết thúc".

Đây là học đạo mà lòng trống không , chẳng vướng bận mảy tơ .

Bởi Thiên chẳng phải do thực tập mà có . Kho báu trong nhà xưa nay sẵn đủ , nếu khởi lên tâm thực tập là ngăn cách Thiên .

Nhưng cái gì là kho báu nhà mình xưa nay?

Hòa thượng Vân Trí Cái nói : "Ngàn núi xum xuê , cầm thú kêu hót , trăm hoa đua nở , muôn cây nảy chồi . Hết thấy đó là Phật , mỗi mỗi chơn như . Các ông đạo chơi non nước phải kịp để con người ngay đó , chớ để bị nó lừa".

Nhưng cái gì là con người của ông ?

Cái gì là ngọn núi trước mắt ?

Nếu có cái để thấy tức là phạm phu .

Lời này mở cho ông lối vào.

Kim Đài

- "Nhân giả cầm cành hoa này đem về giao cho vị Tăng kia . Như vị Tăng đó muốn hỏi người nào có đắc giới hay không , thì trao cành hoa này vào tay họ . Nếu kẻ không đắc giới , cành hoa này không vào tay được . Nếu người đắc giới , cành hoa sẽ vào tay và hoa tự lớn hơn một thước , lấy đó làm chứng nghiệm".

A La Hán hỏi tiếp : - Kẻ đã thọ giới mà phạm giới , làm thế nào để đắc lại tịnh giới ?"

Bồ tát Di Lặc đáp :

"Theo pháp Thanh Văn , nếu phạm tánh giới ,ở nơi hiện đời khó đắc lại giới. Nhưng theo pháp đại thừa thì việc ấy không khó . Ở phương Đông có thế giới Tịnh Lưu Ly ,đức giáo chủ cõi ấy là Dược Sư Lưu Ly Quang Như Lai . Với bản nguyện lực của đức Phật này ,kẻ nào đã phá giới mà chí tâm xưng danh hiệu Ngài , sẽ được hoàn phục tịnh giới".

A La Hán trở về , xuất định , thuật lại mọi việc . Vị sa môn Trung Hoa về sau đem việc này truyền ra . Mọi người hoan hỷ tin nhận .

Công án 1

Tiếng Vỗ Một Bàn Tay

Khách hỏi :

- Đây là tiếng vỗ một bàn tay?

Kim Đài đáp :

- Buông cái một xuống !

Khách do dự .

Kim Đài đưa trái dưa lên nói :

- Hãy tới đây mà không dùng hai chân để nhận trái dưa này .

Khách suy nghĩ .

Kim Đài nói :

- Đã bỏ qua tiếng vỗ một bàn tay

Công án 2

Cây Quạt Tê Ngưu

Diêm Quan gọi thị giả :

- Đem cây quạt Tê Ngưu cho ta !

Thị giả thưa :

- Cây quạt đã rách !

Diêm Quan bảo :

- Cây quạt đã rách , trả con Tê Ngưu cho ta !

Thị giả không đáp được .

Kim Đài đáp thế :

- Cây quạt đã rách thì con Tê Ngưu tự về với Hòa thượng, còn đòi gì nữa ?

Công án 64

Niệm Phật Được Sự lại đắc giới

Nhiều người biết , niệm Phật A Mi Đà được vãng sanh . Nhưng ít người biết , niệm Phật Dược Sư lại đắc giới .

Người phạm giới , xưng hiệu Phật Dược Sư , lại đắc giới :

Một sa môn Trung Hoa du hành sang Tây Vực , có đến đánh lễ một vị đã chứng quả A La Hán và thưa :

"Chư Tăng ni bên Trung Hoa thọ giới Bồ tát có đắc giới không ?"

A La Hán đáp : " Ta là bậc tiểu thánh không biết được , hãy đợi đây .Ta sẽ lên cung trời Đâu Suất thưa hỏi ngài Di Lạc".

Vị A La Hán liền nhập định , lên cung trời Đâu Suất thưa hỏi. Di Lạc Bồ tát trao cho cành hoa vàng , bảo :

Liền khi ấy, mây năm sắc nổi lên che mát một góc trời . Cô gái nghèo hiện hình đức Văn Thù , cõi mây bay lên hư không . Con chó hóa thành sư tử. Hai đứa con hiện thành Long Nữ và Ưu Điền . Bồ tát cõi sư tử xanh ngồi tòa sen trên mây nói kệ :

Bầu ngọt , ngọt tận gốc
mướt đấng , đấng tột dây
ta đã siêu tam giới
còn bị chúng Tăng rầy !

Thuyết kệ xong , Bồ tát ẩn mất . Cả Tăng tục đều kinh hãi .

Lúc ấy Tăng tục đều phát lòng từ bi bình đẳng, xem sang hèn nghèo giàu như nhau.

Tóc của cô gái nghèo được xây tháp phụng thờ ngay tại chỗ. Bồ tát cõi mây bay lên .

Công án 3

Đánh Bò Hay Đánh Xe?

Nam Nhạc hỏi :

- Như bò kéo xe , nếu xe không chạy thì đánh bò hay đánh xe ?

Kim Đài thưa :

- Hòa thượng đừng đánh con, con mới dám nói.

Nam Nhạc :

- Ta không đánh ông .

Kim Đài :

- Con cũng không đánh Hòa thượng .

Nam Nhạc :

- Nhưng còn bò và xe , phải đánh cái nào ?

Kim Đài :

- Hết !

Công án 4

Xem Chó

Tử Hồ có một con chó

trên cán đầu người
giữa cán lưng người
dưới cán chân người .

Người vào cửa hãy xem kỹ !

Vừa thấy khách vào cửa , Tử Hồ liền nói :

**** Xem chó !**

Thiền Sư Pháp Diễn bảo :

- Nhằm chỗ Tử Hồ nói "Xem chó", hạ một chuyển ngữ!

Kim Đài hạ ngữ :

- Máu loang đầy đất !

Công án 63

Từ Bi Bình Đẳng

Tại một ngôi già lam ở Thiên Trúc có trai hội rất lớn . Người bốn phương tụ hội về như mây . Chư Tăng thiết lễ chẩn tế đã được vài ngày .

Hôm sau , lúc sáng sớm , có cô gái nghèo , bụng mang thai , bồng dắt hai đứa trẻ và dẫn theo 1 con chó , từ phương nam đến . Vào trai hội , bàn nữ thưa với Tăng chủ : Mình nghèo không tài vật , xin cắt tóc để bố thí . Tăng chủ từ bi chấp nhận .

Nhân tiện cô lại xin một bữa ăn để đi nơi khác . Vị Tăng chủ thương xót , cho ba phần ăn cho 3 mẹ con . Ăn xong bàn nữ xin thêm một phần cho chó . Chúng Tăng không vui nhưng gắng gượng đem cho . Cô gái nghèo lại thưa :

"Như thế cũng tạm đủ ,nhưng xin thêm một phần cho đứa con trong bụng".

Lúc ấy vị Tăng chủ không nhịn được nữa , nổi giận quát : "Đứa bé chưa sanh , còn đòi ăn chi nữa . Thôi cô hãy cút đi! "

Bổn Không nói : Tôn lệnh của Hòa thượng thì được .

Bèn đem trà đến chỗ làm việc , khuấy chén trà gây ra tiếng . Giáp Sơn quay ngó lại .

Bổn Không nói : Trà đậm năm ba chén , ý tại bên vạc trà .

Giáp Sơn hỏi : Bình có thể rót trà , trong giỏ bao nhiêu chén ?

Bổn Không đáp :

Bình có thể rót trà, trong giỏ không một chén. Bèn rót trà. Chúng đều đưa mắt nhìn.

Bổn Không nói: Đại chúng ngóng cổ trông mong xin Thầy một lời .

Giáp Sơn nói :

Rắn chết trên đường thôi chớ đập
Giỏ tre không đáy bỏ mang về .

Bổn Không nói : Tay cầm bùa soi đêm , mấy ai hay trời sáng .

Giáp Sơn nói : Nay đại chúng , có người rồi ! Về thôi ! Về thôi !

Liền bỏ công việc làm chung, trở về chùa. Chúng đều khen ngợi ngưỡng mộ.

Công án 5

Bà Già Ngũ Đài Sơn

Có Tăng đi viếng Ngũ Đài Sơn , giữa đường gặp bà già .

Tăng hỏi :

- Đường đến Ngũ Đài Sơn đi hướng nào ?

Bà già đáp :

- Đi thẳng .

Tăng theo lời chỉ mà đi.

Bà già nói :

- Đường đường Tăng tướng , sao cứ thế ấy mà đi kia !

Triệu Châu nghe được , tìm tới hỏi bà già :

- Đường đến Ngũ đài Sơn đi hướng nào ?

Bà già đáp :

- Đi thẳng .

Triệu Châu về nói lại với đại chúng :

- Bà già ở Ngũ Đại Sơn đã bị ta khám phá ! Vậy đâu là chỗ bà già bị Triệu Châu khám phá?

Kim Đài đáp : Dấu chân trên cát .

Công án 6

Vào Phòng Tắm

Có cô ni tên Duy Cửu ghi trước cửa phòng tắm:

Một vật cũng không , tẩy rửa cái gì ?
Mấy bụi nếu có , khởi từ đâu lại ?

Nói được thì cho vào phòng này tắm !

Kim Đài nói :

- Đem xà phòng và khăn tắm lại đây !

Bồn Không bước ra lên tiếng : Dạ .

Giáp Sơn hỏi : Khi chưa đến Vân Cư , thầy ở đâu ?

Đáp : Thiên Thai Quốc Thanh .

Giáp Sơn nói : Ta nghe Thiên Thai có nước chảy róc rách , sóng biếc lặng trong , cảm ơn Thầy ở xa đến . Ý này thế nào ?

Đáp : Ở lâu hang núi , chẳng mang chùm gởi.
Giáp Sơn nói : Đó còn là ý xuân , ý thu thì làm sao ?

Bồn Không im lặng giây lâu .

Giáp Sơn nói :

Xem ông chỉ là đũa chống ghe
rốt cuộc chẳng phải người giống sóng .

Hôm sau , nhóm chúng cất việc .

Thầy Duy Na khiến Bồn Không vận tải trà .

Bồn Không nói : Tôi vì Phật pháp mà đến ,
chẳng phải vì vận tải trà mà đến .

Thầy Duy Na nói : Đó là vâng lời sự phân định
của Hòa thượng .

Đáp : Hòa thượng thấy y đôi phần .

Giáp Sơn hỏi : Tại nơi nào ?

Đáp : Tại giảng đường .

Giáp Sơn bèn cùng đến trong giảng đường .

Bổn Không liền cầm cây gậy ném trước mặt Giáp Sơn .

Giáp Sơn nói : Chẳng phải Thiên Thai đặc ư ?

Đáp : Cung trăng cũng chẳng gặp .

Giáp Sơn nói : Như thế tức từ người được vậy.

Bổn Không nói : Tự mình còn là oan gia , từ người nhận được mà làm gì .

Giáp Sơn nói : Trong tro nguội có hạt đậu nổ .

Giáp Sơn gọi thầy Duy Na sắp xếp nơi chỗ cửa sổ mở .

Bổn Không hỏi : Chưa rõ cửa sổ mở , lại nói được không ?

Giáp Sơn đáp : Đợi cửa sổ mở nói được , sẽ cho ông biết .

Hôm sau Giáp Sơn thượng đường hỏi : Ông khách đến hôm qua đâu ?

Công án 7

Ba Cửa Hoàng Long

Hoàng Long hỏi :

- Mỗi người đều có duyên sinh sống ,
đâu là duyên sinh sống của Thượng Tọa ?

Kim Đài đáp :

- Sáng cháo , trưa cơm .

Hoàng Long duỗi tay ra hỏi :

- Tay ta sao giống tay Phật ?

Kim Đài đáp :

- Chỉ e giống lừa !

Hoàng Long duỗi chân ra hỏi :

- Chân ta sao giống chân lừa ?

Kim Đài đáp :

- Rất giống chân Phật !

Công án 8

Hiện Giờ Tuyết Phong Ở Đâu?

Thiền Sư Huệ Minh nhắc lại bài minh trên
tháp của Tuyết Phong:

"Phàm từ duyên mà có thì trước sau thành
hoại. Chẳng từ duyên mà có thì muôn kiếp
thường bền".

Bền cùng hoại xin gác lại, hiện giờ Tuyết
Phong ở đâu?

Cả chúng đều không đáp được.

Kim Đài đáp : Tro tàn bay trước sân.

Duy Na bạch lại Giáp Sơn. Giáp Sơn cho gặp.
Bổn Không chưa bước lên thêm .

Giáp Sơn liền hỏi : Ở đâu đến ?

Bổn Không đáp : Vân Cư đến .

Giáp Sơn nói : Nay ở tại chốn nào ?

Bổn Không đáp : Trên đỉnh chót Giáp Sơn .

Giáp Sơn nói : Lão tăng hành niên ở khảm ,
Ngũ Quỷ lâm thần .

Bổn Không định lên thêm .

Giáp Sơn nói : Ba đạo thêm báu theo chỗ nào
bước lên ?

Bổn Không đáp : Ba đạo thêm báu ngay khúc
ngoặc này , một đường hướng thượng xin
Thầy trực chỉ .

Giáp Sơn bèn đón chào . Bổn Không bước lên
thêm lễ bái.

Giáp Sơn hỏi : Thầy xà lê cùng đi với người
nào ?

Đáp : Mộc Thượng Tọa

Giáp Sơn nói : sao chẳng cùng đến gặp Lão
tăng ?

Công án 62

Đồng Tử Bỏ Không

Đồng tử Phật Nhật Bỏ Không , ban đầu đến Thiên Thai nói rằng :

"Người nào đoạt được cơ của tôi , tức là Thầy tôi ".

Tim đến ra mắt hỏi Tổ Vân Cư rằng :

- Hai con rồng tranh châu , con nào được ?

Vân Cư đáp : Trút hết nghiệp thân thì cùng ông tương kiến .

Bỏ Không nói : Nghiệp thân đã trút .

Vân Cư hỏi : Châu ở chỗ nào ?

Bỏ Không chẳng đáp được , bèn thành thật xin nhập thất , lúc ấy tuổi mới mười ba .

Bốn năm sau, viếng Tổ Giáp Sơn, vừa vào cửa, gặp thầy Duy Na.

Thầy Duy Na nói:

- Chốn này chẳng chứa kẻ hậu sanh .

Bỏ Không nói : Tôi chẳng tìm chỗ ở, chỉ tạm đến làm lễ ra mắt Hòa thượng.

Công án 9

Dư Hay Thiếu?

Thiền Sư Huệ Minh ở chùa Báo Ân hỏi :

- Thượng tọa từ đâu đến ?

Hai thiền khách đáp :

- Từ đô thành đến .

Huệ Minh nói :

- Thượng tọa rời đô thành đến núi này, thì ở đô thành thiếu Thượng tọa, ở núi này dư Thượng tọa.

Dư thì ngoài tâm có pháp , thiếu thì tâm pháp chẳng khắp . Nói được thì ở, chẳng hội thì đi.

Hai thiền khách đều không đáp được.

Kim Đài đáp : Xưa nay chỉ là Huệ Minh , dư thiếu cái gì ?

Công án 10

Còn Đó Hay Tiêu Mất?

Thiền Sư Huệ Minh hỏi Sư Minh Nhan :

- " Một người trở về nguồn chơn, mùi hương hư không thấy đều tiêu mất " .

Nay núi Thiên Thai sờ sờ đó , sao nói tiêu mất?

Minh Nhan không đáp được .

Kim Đài đáp thế :

- Hòa thượng chớ để con mắt sanh hoa !

Công án 61

Một Được Một Mất

Nam Tuyên hỏi một vị Tăng :

- Đêm qua gió mạnh , nhỉ ?

Tăng đáp :

- Đêm qua gió mạnh .

Nam Tuyên nói :

- Thổi gãy một cành tùng trước cửa .

Tăng nói :

- Thổi gãy một cành tùng trước cửa .

Nam Tuyên lại hỏi một Tăng khác:

- Đêm qua gió mạnh, nhỉ?

Tăng nói:

- Là ngọn gió nào?

Nam Tuyên nói :

- Thổi gãy một cành tùng trước cửa .

Tăng nói:

- Là cây tùng nào?

Nam Tuyên nói: Một được một mất.

Công án 60
Đánh Diệu Phong

Tăng hỏi Triệu Châu :

- Thế nào là đánh Diệu Phong ?

Triệu Châu nói :

- Lão tăng không đáp câu hỏi này của ông .

Tăng hỏi :

- Tại sao không đáp câu hỏi này ?

Triệu Châu nói :

- Nếu ta đáp , e sợ ông rơi xuống đất bằng .

Công án 11
**Hồ Đền Hiện Hồ,
Hán Đền Hiện Hán**

Tuyết Phong thượng đường:

- Ví như gương sáng trên đài,

Hồ đền hiện Hồ
Hán đền hiện Hán.

Huyền Sa hỏi :

- Chợt gặp gương sáng thì thế nào ?

Tuyết Phong đáp :

- Hồ Hán đều ẩn .

Huyền Sa nói :

- Lão Hòa thượng gót chân chưa chấm đất!

* Khi Huyền Sa hỏi: Chợt gặp gương sáng đến thì thế nào?

Kim Đài thưa : Bụi cõi chiếu nhau
trùng trùng ảnh hiện .

Công án 12 Lò Lửa Rộng

Tuyết Phong thượng đường :

- Thế giới rộng 1 thước, gương xưa rộng 1 thước.

Thế giới rộng 1 trượng, gương xưa rộng 1 trượng.

Huyền Sa hỏi :

- Lò lửa rộng bao nhiêu ?

Tuyết Phong đáp :

- Như gương xưa rộng .

Huyền Sa nói :

- Lão Hòa thượng gót chân chưa chấm đất !

* Khi Huyền Sa hỏi : Lò lửa rộng bao nhiêu ?

Kim Đài đáp : Xà lê chớ hướng vào lò lửa tìm kiếm !

Công án 59 Khế Ngộ

Quan Long Đồ tên là Vương Tiêu , tự là Quan Phục , một hôm ở chùa Chiêu Giác , nghe tiếng bản mà tỉnh ngộ . Bèn đến hỏi Tổ Nam Đường :

- Tôi có cái-chỗ-thấy , bỗng bị người hỏi , lại mở miệng đáp chẳng được , chưa rõ lỗi tại đâu?

Nam Đường : Lỗi tại có cái-chỗ-thấy .

Rồi hỏi lại : Ông đến nhậm chức hồi nào ?

Vương Tiêu đáp : Ngày mùng 4 tháng 8 năm ngoái .

Tổ hỏi tiếp : Ông rời nhiệm sở khi nào ?

Vương Tiêu đáp : Ngày 20 tháng trước .

Nam Đường : Vậy tại sao nói là mở miệng chẳng được ?

Vương Tiêu bèn khế ngộ .

Công án 58
**Lòng Dục Càng Giảm
Nơi Ở Càng Cao**

Bồ Tát Di Lặc nói :

"Trai gái qua lại với nhau , đôi bên giao hợp ,
chất bất tịnh chảy ra .

Chư Thiên cõi Dục giới khi hành dâm dục , tuy
không có chất bất tịnh này , nhưng ở căn môn
có hơi gió xuất ra , thì hơi nóng bức bèn hết .

Cõi trời Tứ Thiên Vương, khi giao hợp thì cái
nóng bức bèn hết.

Cõi trời thứ 33 Đao Lợi Thiên cũng giống như
thế.

Cõi trời Dạ Ma, ôm nhau, cái nóng bức liền hết.

Cõi trời Hóa Lạc, cười nhìn nhau, cái nóng bức
liền hết.

Cõi trời Tha Hóa Tự Tại, đưa mắt nhìn nhau,
cái nóng bức liền hết.

Công án 13
**Như Lai Thiên
và Tổ Sư Thiên**

Tại trường hạ chùa Điều Ngự ,
Westminster, California , chư Tăng Ni an cư
trên 200 vị , năm 2017 .

Khi Kim Đài lên pháp tòa, có Ni Sư tiến sĩ
Nguyễn Hương hỏi:

- Như Lai thiên và Tổ Sư thiên khác nhau thế
nào?

Kim Đài đáp :

Như Lai thiên như lừa nhìn giếng

Tổ Sư thiên như giếng nhìn lừa .

Công án 14
Cảnh Thanh
Tiếng Mưa Rơi

Cảnh Thanh hỏi Tăng:

- Ngoài cửa là tiếng gì?

Tăng thưa:

- Tiếng mưa rơi.

Cảnh Thanh quở:

- Chúng sanh điên đảo quên mình theo vật.

* Khi Cảnh Thanh hỏi: Ngoài cửa là tiếng gì?

- Kim Đài thưa: Tí tách! Tí tách!

Công án 57
Đến Đỉnh Chưởng Trụ

Động Sơn hỏi Tăng : Từ đâu đến ?

Tăng đáp : Đạo núi đến .

Động Sơn : Có lên đến đỉnh chưởng ?

Đáp : Đến đỉnh .

Động Sơn : Trên đỉnh có người không ?

Đáp : Không người .

Động Sơn : Như thế thì chưa tới đỉnh .

Đáp : Nếu chưa tới đỉnh , làm sao biết là không người ?

Động Sơn : Sao chẳng ở lại ?

Đáp : Tôi chẳng từ chối ở lại , chỉ vì Tây Thiên có người chẳng chịu .

Động Sơn : Vậy mà lâu nay ta lại nghi gã ấy .

Tuyên lão đếm ngón tay nói : Bốn năm rồi ?

Ông Đoan hỏi : Xa nhau ở nơi nào ?

Tuyên Lão đáp : Ở trại Bạch Liên .

Ông Đoan nói : Lấy gì để nghiệm ?

Đáp : Ba má ngày mai mời Hòa thượng độ trai.

Bỗng nghe tiếng xe đẩy tới .

Ông Đoan hỏi : Ngoài cửa là tiếng gì ?

Tuyên Lão dùng tay làm bộ đẩy xe .

Ông Đoan hỏi : Về sau sẽ thế nào ?

Đáp : Đất bằng lưu 2 bận .

Quả nhiên , 6 năm sau không bệnh mà mất .

Công án 15 Gương Này Của Ai?

Một hôm , Quy Sơn gửi đến Ngưỡng Sơn một cái gương . Ngưỡng Sơn cầm gương lên trước chúng , nói :

- Gương này của ai ?

Nếu nói của Ngưỡng Sơn thì tại sao từ Quy Sơn gửi đến .

Nếu nói của Quy Sơn thì tại sao ở trong tay của Ngưỡng Sơn ?

Nói được thì không đập bể gương này!

Cả chúng không nói được -- Gương bị đập bể.

Kim Đài thưa: - Xin Hòa thượng để gương xuống đất , con sẽ nói !

Đợi khi Ngưỡng Sơn để gương xuống đất rồi, Kim Đài liền đi ra.

Công án 16

Hoa Vô Tướng

Chủ nhật July 26th , 2015 , an cư tại Như Lai Thiền Tự ,San Diego ,California.

Thượng tọa Minh Tông kể lại chuyện đã nói với cư sĩ Minh Đức :

- Ông chỉ biết cắm hoa hữu tướng vào bình lưu ly nhưng chưa biết cắm hoa vô tướng.

Kim Đài nói :

- Thỉnh Thượng tọa cắm hoa vô tướng .

Thượng tọa Minh Tông nói :

- Tôi chỉ thuật lại chuyện cũ .

Kim Đài nói:

- Thượng tọa đã không cắm được hoa vô tướng.

Sư Giác Chơn ngồi gần đó , nói :

- Thỉnh thầy Kim Đài cắm hoa vô tướng .

Kim Đài liền bưng bình trà rót vào ly của Sư Giác Chơn .

Công án 56

Tự Tại Ra Đi

Thiền Sư Quy Tông Khả Tuyên , vì ông Quận Thú tức giận bức bách ngài . Ngài bèn viết thư cho ông Quách Công Phủ rằng : "Duyên đời của tôi còn 6 năm , nay ông Quận Phú bức bách phải chết . Tôi sắp phó thác cái sanh ra bức tức còn dư lại ấy mà thác sanh vào nhà ông ,xin ông đừng lấy làm ngại"

Ông Phủ xem thư , vừa sợ vừa mừng . Nửa đêm bà vợ thấy Sư vào chỗ ngủ , bèn la lên rằng: "Đây chẳng phải là chỗ để Hòa thượng đến!". Ông Phủ lay bà vợ hỏi , bà liền thuật lại rõ ràng. Gọi lấy đèn đọc thư, cùng nhau vui mừng không dứt . Bà mang thai . Đến khi sanh ra , đặt tên là Tuyên Lão , đúng năm như đã báo trước .

Năm 3 tuổi , có ông Bạch Vân Đoan đến nhà . Tuyên Lão vừa thấy thì bảo : "Cháu tôi đến vậy".

Ông Đoan hỏi : Xa Hòa thượng mấy năm rồi ?

Công án 55

Tri Kiến Lập - Tri Kiến Vô

Có một vị Sư tên là An , thường tụng kinh
lãng nghiêm, nên được gọi là An Lăng Nghiêm.
Có một ngày khi đọc đến câu:

Tri kiến lập tri - Tức vô minh bản
Tri kiến vô kiến - Tư tức niết bàn.

Liên phá cú đọc :

Tri kiến lập - Tri tức vô minh bản
Tri kiến vô - Kiến tư tức niết bàn .

* Ngay bước ngoặt này :

Kiến hoặc , tư hoặc không phải cố ý trừ nó .

Nếu trừ nó , càng thêm loạn động .

Nó do " Tri kiến lập " mà có

" Tri kiến vô " thì nó đâu còn ?

Sơn hà đại địa đâu dính dáng gì đến " Người
xưa nay "?

Công án 17

Ni Sư Thật Tế

Hòa thượng Câu Chi buổi đầu ở am . Có
vị Ni Sư Tên là Thật Tế đến am , đi thẳng vào
chăng bồ nón , cầm tích trượng đi quanh thiền
sàng 3 vòng , rồi bảo :

- Nói được thì bỏ nón!

Hỏi như vậy 3 lần , Câu Chi không đáp được .
Ni Sư bèn đi .

Câu Chi nói:

- Trời sắp tối rồi, hãy nghỉ lại 1 đêm.

Ni Sư bảo rằng:

- Nói được thì ở lại!

Câu Chi cũng không đáp được . Ni Sư ra đi .

Nếu là Kim Đài, khi Ni Sư bảo: Nói được thì bỏ
nón.

Kim Đài liền thưa : - Nón cũng không chỗ đội .

Sau đó , Ni Sư bảo rằng : - Nói được thì ở lại

Kim Đài liền thưa : - Ở cũng không chỗ trụ .

Công án 18
**Muôn Pháp Về Một,
Một Về Đâu**

Khách hỏi Kim Đài:

- Muôn pháp về một, một về chỗ nào?

Kim Đài đáp :

- Cây bách trước sân .

Công án 54
Vô Úy Thí

Tông Cảnh Lục nói :

- Thế nào là được pháp vô úy ?
- Nếu thấu rõ nhất tâm thì không còn ngoại cảnh .

Mắt chẳng bị sắc cướp phá
ý chẳng bị pháp cướp đoạt .

Do đó Kinh Hoa Nghiêm có kệ :

Trong một hiểu vô lượng
trong vô lượng hiểu một
rõ các pháp sanh khởi
sẽ không còn sợ hãi .

Muôn pháp sinh diệt không tự tánh, muôn cảnh đều không. Chẳng có gì sợ hãi. Tức là đem sự vô úy ban cho chúng sanh, tức thời thoát khỏi căn trần oán tặc.

Công án 53

Pháp Nhãn

Thiền Sư Sở Nam ban đầu đến tham vấn tổ Phù Dung .

Phù Dung nói: Ta chẳng phải thầy ông .
Thầy ông chính là Hoàng Bá .

Sở Nam bèn đến ra mắt Hoàng Bá .

Hoàng Bá hỏi : Khi ông chưa hiện hình tướng 3 cõi thì sao ?

Sở Nam đáp : Vậy nay là có sao ?

Hoàng Bá nói : Có không hãy gác lại . Ngay đây thì sao ?

Sở Nam đáp : Chẳng xưa nay .

Hoàng Bá nói : Pháp nhãn của ta ở nơi ông rồi vậy .

Công án 19

Rơi Rớt

Ban đầu , ngài Thạch Sương ở trong chúng Tổ Quy Sơn làm người giã gạo . Một hôm đang sàng gạo , Quy Sơn nói :

- Vật của thí chủ chớ làm rơi rớt.

Thạch Sương nói : - Chẳng rơi rớt .

Quy Sơn nhặt được hột gạo trên mặt đất , liền nói :

- Ông nói chẳng rơi rớt , vậy đây là cái gì ?

Thạch Sương không đáp được.

Nếu là Kim Đài , khi Quy Sơn nói :

" Ông nói chẳng rơi rớt , vậy đây là cái gì ?

Kim Đài nói:

- Hòa thượng lại làm rơi rớt!

Công án 20

10 Pháp Giới

Diêm Quan hỏi Pháp Sư giảng Kinh
Hoa Nghiêm :

- Kinh Hoa Nghiêm có mấy pháp giới?

Pháp Sư đáp :

- Nói sơ lược thì có 10 pháp giới
- Nói rộng thì trùng trùng vô tận .

Diêm Quan dựng đứng cây pháp tử lên hỏi :

- Đây là pháp giới thứ mấy ?

Giảng Sư cúi đầu suy nghĩ .

Diêm Quan quở :

- Suy mà biết , nghĩ mà hiểu , đều là kế sổng
của ma quỷ .

* Nếu là Kim Đài

Khi Diêm Quan dựng đứng cây phát tử hỏi :

- Đây là pháp giới thứ mấy ?

Kim Đài thưa :

- Đó là pháp giới thứ nhất. Và xin hỏi Hòa
thượng đâu là pháp giới thứ 10 ?

Công án 52

Đạo Vô Lậu

Thiền Sư Sở Nam thượng đường nói :

- Nay các ông , dù có hiểu giáo pháp của chư
Phật ba đời như rót nước vào bình , chẳng
bằng một niệm tu đạo vô lậu , khỏi bị nhân quả
trời người trói buộc .

Khi ấy có Tăng hỏi :

- Đạo vô lậu như thế nào để tu ?

Sở Nam nói :

- Chưa từng có xà lê để nắm bắt .

Tăng hỏi :

- Chưa từng có tôi đây thì dạy ai nắm bắt ?

Sở Nam đáp :

- Nắm bắt cũng không .

Công án 51

Cái Thấy Chơn Thật

Kinh Lăng Nghiêm nói :

"Kiến Kiến chi thời, Kiến phi thị Kiến
Kiến do ly Kiến, Kiến bất năng cập".

Cái thấy của ông trong mọi thời phải lìa các
tiền trần . Nếu để dính mắc bởi các tiền trần ,
đều chẳng phải cái thấy chơn thật .

Công án 21

Chuột Ăn Thức Ăn Mèo Nhưng Bát Của Mèo Đã Vỡ

Thiền Sư Cổ Phong , thầy của Thiền Sư
Sùng Sơn hỏi :

- Chuột ăn thức ăn của mèo nhưng cái bát của
mèo đã vỡ.

Nghĩa này thế nào ?

(Đây là công án rất khó trong Thế Giới Nhất
Hoa).

* Kim Đài liền cỡi mũ của mình phủ lên mâm
trái cây trước mặt Cổ Phong.

Công án 22

Rơi Tro Trên Thân Phật

Một người đàn ông đến trung tâm Thiền hút thuốc .Ông ta phà khói bay vào mặt tượng Phật làm rơi tro trên thân Phật . Thầy trụ trì trông thấy , nói:

- Tại sao ông để rơi tro trên thân Phật?

Người đàn ông trả lời :

- Vì mọi nơi đều là Phật mà !

Hãy chỉ chỗ nào không Phật để tôi rơi tro ?

Và ông ấy tiếp tục gạt tro trên thân Phật .

Bạn giải quyết việc này thế nào ?

* Kim Đài gọi : - Thị giả !

Thị giả đáp : - Dạ !

Kim Đài nói : Vào trong nhà đem cái gạt tàn thuốc ra đây .

Khi gạt tàn thuốc được đem ra , bảo thị giả để trước mặt người đàn ông đó , và nói :

- Gạt tro vào đây !

Công án 50

Làm Sao Thấy Phật

Kinh Hoa Nghiêm,

phẩm Như Lai Hiện Tướng nói :

" Tất cả chư Như Lai

Xa lìa các hình tướng

Ai biết được pháp này

Liền thấy đấng Đạo Sư "

Công án 49

Biết Mặt Hòa Thượng

Thiền Sư Ngộ Bản trụ trì ở Động Sơn 20 năm .

Thần Thổ Địa chẳng nhận thấy được.

Thần đến bạch với thầy chủ sự :

- Làm sao biết được mặt Hòa thượng một lần?

Thầy chủ sự nói :

- Khi Hòa thượng dùng bữa tại trai đường với đại chúng , ông lật úp mâm cơm , Hòa thượng kêu lên , thì ông sẽ thấy .

Hôm sau tại trai đường , Thần lật úp mâm cơm .

Thiền Sư Ngộ Bản kêu lên :

- Đáng tiếc vật thường trụ !

Thần Thổ Địa lúc ấy mới biết mặt Thiền Sư một lần.

Công án 23

Ngon Dở

Tại bàn ăn , Hòa thượng Hư Vân hỏi chúng Tăng :

- Ăn mà biết ngon biết dở, là phàm phu không biết ngon biết dở, là gỗ đá, hãy nói xem!

Cả chúng không nói được.

Nếu là Kim Đài , khi Hòa thượng hư Vân hỏi :

- Ăn mà biết ngon biết dở, là phàm phu không biết ngon biết dở, là gỗ đá , hãy nói xem!

Kim Đài liền thưa :

- Muối có vị của muối, đường có vị của đường.

Công án 24 Điểm Tâm Nào?

Đức Sơn vào quán bên đường tìm món ăn điểm tâm .

Bà già chủ quán hỏi Đức Sơn :

- Tâm quá khứ bất khả đắc
- Tâm hiện tại bất khả đắc
- Tâm vị lai bất khả đắc .

Vậy ngài điểm tâm nào?

Đức Sơn không đáp được .

Chẳng được cúng dường thức ăn . Đành quảy gánh ra đi.

Nếu là Kim Đài , khi bà già chủ quán hỏi :

- Tâm quá khứ bất khả đắc
- Tâm hiện tại bất khả đắc
- Tâm vị lai bất khả đắc .

Vậy ngài điểm tâm nào ?

Kim Đài liền thưa :

- Có bún thì điểm bún , có trà thì điểm trà .

Công án 48 Quỉ Sứ Tìm Bắt

Có một thầy chủ sự tại Thiên Sư Diêm Quan . Một hôm bỗng thấy một quỉ sứ đến tìm bắt . Thầy chủ sự ấy nói :

- Tôi lãnh chức chủ sự , chưa rảnh tu hành , xin khát 7 hôm được chẳng?

Quỉ sứ nói :

- Đợi lâu với Diêm Vương , nếu chịu cho thì 7 ngày sau sẽ đến , nếu không thì chốc nữa sẽ lại .

Nói xong biến mất .

7 ngày sau lại đến , tìm thầy chủ sự chẳng ra .

Người đời sau nêu hỏi một vị Tăng :

- Như khi bị kiếm bắt , làm cách nào để hấn tìm chẳng ra ?

Tổ Động Sơn thay thế nói :

Bị hấn kiếm được rồi!

Công án 47 **Gặp Đức Vân**

Trong Kinh Hoa Nghiêm , Tỳ Kheo Đức Vân ở trên đỉnh Diệu Phong , từ lâu không xuống núi .

Thiện Tài đồng tử đến tham vấn , 7 ngày không gặp .

Một hôm tại ngọn biệt phong gặp nhau.

* Ở thì tại - Diệu Phong

Gặp thì tại - Biệt Phong . Lạ lắm ! Lạ lắm !

Công án 25 **Kệ Pháp**

Thiền Sư Sùng Sơn nói :

- Thần Tú và Huệ Năng đã trình kệ rồi, mỗi người các ông phải trình bài kệ khác .

Kim Đài trình kệ năm 1999 :

Gánh nước là Bồ Đề

Bữa củi là gương sáng

Các pháp vốn chẳng diệt

Bụi trần cũng chẳng sanh.

Công án 26 **Bất Sinh**

Sinh chỉ là duyên sinh
Diệt chỉ là duyên diệt
Sinh diệt chỉ là duyên
Nhân pháp đều vong bật .

Ghi chú:

Khi nghe Assaji nói kệ:

Muôn pháp từ duyên sinh
Muôn pháp từ duyên diệt
Thầy ta , đại sa môn
Xưa đã từng tuyên thuyết .

Xá Lợi Phất ngộ đạo tại chỗ và đắc quả Tu đà hoàn . Xá Lợi phát đọc lại kệ trên cho Mục Kiền Liên nghe, Mục Kiền Liên ngộ đạo tại chỗ và đắc quả Tu đà hoàn.

Xá Lợi Phất và Mục Kiền Liên ngộ điều gì? Kim Đài suy tư về điều này. Cho đến năm 2016, rõ được diệu chỉ ,nên viết kệ trên .

Công án 46 **Thấy Văn Thù**

Thượng Tọa Phù . Dự pháp hội ở Kính

Sơn .

Ngày nọ , trước điện Phật , có vị Sư hỏi :

Thượng Tọa từng đến Ngũ Đài chưa ?

Phù đáp : - Từng đến .

Hỏi : - Thấy Văn Thù chăng ?

Phù đáp : - Thấy .

Hỏi : - Thấy ở chỗ nào ?

Phù đáp : - Thấy trước điện Phật Kính Sơn .

Tuyết Phong nghe lời ấy , lấy làm lạ .

Bùi Hưu hỏi : - Ở đâu ?

Hoa Lâm bèn gọi : - Đại không , tiểu không !

Hai con cọp từ sau am liền đi ra . Bùi Hưu kinh hãi .

Hoa Lâm nói với 2 con cọp rằng : - Có khách , hãy lui !

Hai con cọp rống lên mà lui vào .

Bùi Hưu hỏi : - Thầy giữ hạnh nghiệp gì mà cảm hóa được như vậy ?

Hoa Lâm im lặng giây lâu , hỏi :
- Hiểu chăng ?

Bùi Hưu đáp : Dạ , không hiểu .

Hoa Lâm nói :
- Sơn tăng thường niệm Quan Âm vậy .

Công án 27

Trí Thoát (Sunyation)

Trí Thoát (Sunyation). Chữ này do Kim Đài thực hiện.

Tại sao gọi là trí thoát ?

Theo thuyết lượng tử , một sự vật cực nhỏ , cực vi , chúng ta thấy nó cực nhỏ , nhưng lại gần thì vật cực nhỏ này liền biến hình đổi dạng.

Hoặc biến thành âm thanh
hoặc biến thành ánh sáng
hoặc biến thành gợn sóng .

Bởi nó vô trụ , nó vô sở hữu . Biết được các hình tướng đều như thế, đó là trí thoát (sunyation)

Ở nơi sắc phi sắc , ở nơi thanh phi thanh , vượt thoát không gian thời gian đó là trí thoát (sunyation)

Wisdom: Trí tuệ, dùng cho người thể tục, học vấn uyên bác, người còn bịnh nhậm, căn bị cảnh trói.

Sunyation : Trí thoát , dùng cho người xuất thế ,muôn duyên thôi nghĩ , người dứt bịnh nhậm , vượt thoát căn trần .

Công án 28

Chỗ làm của Trương Kế

Trương Kế viết bài thơ "Phong Kiều Dạ Bạc".

Nguyệt lạc ô đề sương mãn thiên
Giang phong ngư hỏa đối sầu miên
Cô Tô thành ngoại Hàn San Tự
Đạ bán chung thanh đáo khách thuyền .

Tản Đà dịch :

Trăng tà , tiếng quạ kêu sương
Lửa chài , cây bến , sầu vương giấc hồ
Thuyền ai đậu bến Cô Tô
Nửa đêm nghe tiếng chuông chùa Hàn San.

Giáo Sư Vũ Ký bình:

"Bản dịch sát rất nhiều so với nguyên tác . Câu thứ tư trong bản dịch của Tản Đà chưa lột được hết cái thần của thi tứ Trương kế :

Chung thanh đáo khách thuyền".

Công án 45

Hoa Lâm Thiện Giác

Thiền Sư Hoa Lâm Thiện Giác thường cầm tích trượng , ban đêm ra khu rừng dưới chân núi , mỗi lần 7 bước động gậy một cái mà xưng lên danh hiệu Quan Âm .

Giáp Sơn đến hỏi : Ở xa nghe Hòa thượng niệm Quan Âm , có phải chăng ?

Hoa Lâm đáp : Phải .

Giáp Sơn nói : Khi cõi được đầu thì thế nào ?

Hoa Lâm đáp : Ló đầu thì cho ông cõi , chẳng ló thì cõi cái gì ?

Giáp Sơn hết lời đối đáp .

Quan Sát Sử Bùi Hưu đến thăm , hỏi rằng :

- Thầy có thị giả không ?

Hoa Lâm đáp : - Có 2 đứa , chỉ là không tiện gặp khách .

Còn chỗ nào mong Phật mong Tổ dẹp bỏ sanh tử cho ?

Người trí cười vào mũi ông .”

Rồi ngài nói kệ :

Nhọc giữ pháp sanh tử
Chỉ hướng phía Phật cầu
Mê chánh lý trước mặt
Khươi lửa tìm bọt sao ?

Nhiều nhà bình thơ cho rằng bài thơ của Trương Kế là tuyệt bút xưa nay . đến nỗi , có người đã dành thời gian , du thuyền nơi ngoại thành Cô Tô , quan sát cảnh trí , đêm nằm đợi chuông chùa Hàn San vọng tiếng , để sống với cảm giác của người khách trên thuyền .

Bài thơ của Trương Kế nổi danh nhờ tiếng chuông chùa . Nhưng cái làm của Trương Kế là "Tiếng chuông đến với người khách du thuyền".

"Dạ bán chung thanh đáo khách thuyền".

Vì sao Trương Kế làm ?

Bởi vì Trương Kế là nhà thơ , mà không phải là Thiền Sư . Nếu là Thiền Sư thì không ai nói: "tiếng chuông đến với người khách trên thuyền".

Năm 2017, an cư kiết hạ tại Niệm Phật Đường Fremont bắc California. Trong thời gian pháp thoại , Kim Đài đánh vào chuông và hỏi cả chúng Phật tử:

Âm thanh này đến tai hay tai đến âm thanh này? Cả chúng chưa đáp được.

Nhưng sau khi thời pháp thoại chấm dứt , có một bé nữ 15 tuổi đến nói riêng với Kim Đài :

Xin Thầy hỏi lại để con đáp. Kim Đài đánh vào chuông, hỏi:

- Tai đến tiếng hay tiếng đến tai ?

Cô bé ấy đưa tay lên tai làm thế lắng nghe . Kim Đài giật mình - Không ngờ trong pháp hội có một bé gái lấy được hột đậu nổ trong tro nguội . Thật là hy hữu !

Sau này Kim Đài đọc ngữ lục , đến đoạn tổ Pháp Nhãn chỉ cây tre , hỏi vị Tăng :

- Thấy không?

Tăng đáp : - Thấy .

Pháp Nhãn hỏi : - Tre đến mắt hay mắt đến tre?

Tăng nói : - Đều chẳng phải như thế .

Sau này , Thiền Sư Pháp Đăng nói :

"Khi ấy chỉ nên bửa mắt ra mà ngó Thầy".

Để điều chỉnh lại chỗ làm của Trương Kế, làm là do nhóm chữ "đáo khách thuyền", "chung thanh đáo khách thuyền", Kim Đài dịch bài thơ trên vượt thoát căn trần như sau :

Công án 44 Sanh Tử

Giáp Sơn thượng đường :

"Nếu hướng về phía Phật , Tổ mà học thì người đó chưa đủ con mắt.Vì sao?

Vì đều thuộc về chỗ nương dựa, chẳng được tự tại. Đó chỉ là gốc rễ sanh tử mang mang , là cái thức tánh trôi buộc.

Ngàn dặm muôn dặm tìm cầu thiện trí thức, phải cần đầy đủ chánh nhãn, cầu thoát cái thấy biết sai dối . Xác định cái sanh tử trước mắt là thực có hay thực không?

Nếu có ai định được
cho người ấy thoát thân .

Người thượng căn nghe xong rõ đạo
Người trung hạ lại bồn ba theo sóng .

Sao chẳng hướng về trong sanh tử mà định ngay ra ?

Công án 43

Chân Kiến Là 3 Duyên

Thiền Sư Cửu Phong Kiên thọ tâm ấn nơi tổ Thạch Sương . Có tăng hỏi :

" Trong kinh nói : Đủ 3 duyên ánh sáng mới thành cái thấy ". 3 duyên chưa có , cái thấy có thành không ?

Cửu Phong đáp : Duyên có sai khác , cái thấy không thiếu hụt .

Tăng hỏi : Đã không thiếu hụt , ở trong tối sao chẳng thấy vật ?

Cửu Phong nói : Tuy chẳng thấy vật , đâu phải không thấy tối ?

Tăng hỏi : Là hết 3 duyên , thế nào là chỗ chân kiến ?

Cửu Phong đáp : Giáp vòng trái đất , mặt trời đen tợ sơn đen .

Quạ kêu, trăng lặn, sương dày
Giấc sầu len lỏi, đèn chài bờ phong
Cô Tô thuyền đậu bên dòng
Chuông Hàn San đổ, khách choàng nửa đêm.

Bài viết này, riêng tặng cho bé gái 15 tuổi ấy,
không biết bây giờ ở đâu?

Cũng để tặng cho lão tiên bối Trương Kế, thơ
đây mà người xưa đâu?

Công án 29

Nam Tuyền Chém Mèo

Đây là công án số 293 trong "Thế Giới Nhất Hoa":

Một buổi sáng, chúng Tăng hai cánh nhà Đông và Tây tranh nhau con mèo. Thiền Sư Nam Tuyền tóm lấy con mèo đưa lên, tay kia cầm dao và nói lớn:

Nói được thì tha , không nói được thì chém . Không ai trả lời được. Cuối cùng , Nam Tuyền chém mèo . Đến tối Triệu Châu về , Nam Tuyền kể lại .

Triệu Châu liền cởi dép để lên đầu đi ra .

Nam Tuyền nói:"Ôi! Nếu khi sáng có ông thì cứu được con mèo rồi !"

Tổ Sùng Sơn nêu ra 3 câu hỏi :

- (1) Nam Tuyền nói : "Nói được thì tha", ngay lúc đó bạn có thể làm gì ?
- (2) Triệu Châu cởi dép để lên đầu đi ra, việc đó thế nào?
- (3) Tại sao một Thiền Sư kiệt xuất lại chém mèo ?

Công án 42

Sát Na

Kinh Lăng Già nói :

" Tất cả pháp không sinh

Tịch tịnh không sở tác

Các tự tánh đều là

Ấy là nghĩa sát na".

Công án 41

Tam Muội

Ngưỡng Sơn đến Trung Ấp tạ lễ thọ giới . Thấy Ngưỡng Sơn đến , Trung Ấp ở trên giường thiền vỗ tay nói : - Hòa thượng!

Ngưỡng Sơn liền sang đứng bên đông
lại sang đứng bên tây
lại vào đứng ở giữa ,
nhiên hậu tạ giới xong , lại lùi ra sau đứng .

Trung Ấp hỏi :
- Ở đâu được tam muội này ?

Ngưỡng Sơn thưa :
- Ở trên cái ấn Tào Khê gỡ được đem đến .

Trung Ấp hỏi :
- Tào Khê dùng tam muội này tiếp người nào?

Ngưỡng Sơn thưa :
- Tiếp Nhất Túc Giác .

Ngưỡng Sơn hỏi lại Trung Ấp :
Hòa thượng từ đâu được tam muội này ?

Trung Ấp nói :
- Ta từ chỗ Mã Tổ được tam muội này .

Trả lời :

Câu hỏi (1) Nam Tuyên nói : "nói được thì tha" ngay lúc đó bạn có thể làm gì ?

Một thiền sinh ở Thường Chiếu: Làm tiếng mèo kêu "meo , meo".

Tiến Sĩ Lý Việt Dũng , Giáo Sư Đại Học Vạn Hạnh , nói lớn : "Con Mèo "!

Viện trưởng Thiền Viện Thường Chiếu : Bình giải chuyện dơ sạch của chiếc dép Triệu Châu để lên đầu .

Cả ba đều không cứu được con mèo .

Rất mong các bạn mở lòng từ bi cứu độ.

Câu hỏi (2) Triệu Châu cởi dép để lên đầu đi ra, việc đó thế nào ?

Kim Đài đáp : Ngựa què nhảy qua suối .

Câu hỏi (3) Tại sao một Thiền Sư kiệt xuất lại chém mèo ?

Kim Đài đưa tay ra làm thế chém xuống .

Kim Đài chỉ tiết lộ câu (2) và (3)

Câu (1) , các bạn phải tự cứu . Kim Đài vào cửa là từ câu (1) này

Khi tham vấn nơi Thiên Sư Sùng Sơn , một hôm Kim Đài phá được công án Nam Tuyền chém mèo từ câu (1) này , liền được chấp nhận.

Việc này chẳng nên tiết lộ !

Công án 40

Pháp Nhãn Tĩnh

Kinh Ambattha nói :

" Pháp gì khởi lên đều bị tiêu diệt , ấy gọi là pháp nhãn tịnh ".

Công án 39

Vô Sanh Pháp Nhãn

Mã Tổ nói : " Rõ tâm và cảnh giới

vọng tưởng hết sanh khởi .

Vọng tưởng đã chẳng sanh

Tức vô sanh pháp nhãn " .

Công án 30

Mã Tổ Nhựt Diện Phật Nguyệt Diện Phật

Đây là công án số 3 trong Bích Nham Lục (The Blue Cliff Record).

Mã Tổ bịnh . Viện chủ đến thăm , hỏi :

- Gần đây thân thể Hòa thượng thế nào ?

Mã Tổ đáp :

- Nhựt Diện Phật , Nguyệt Diện Phật .

Câu "Nhựt Diện Phật , Nguyệt Diện Phật" có 3 người Việt Nam dịch :

Cụ Nhất Hạnh : Ngày đối diện Phật , đêm đối diện Phật .

Cụ Thanh Từ : Mặt trời Phật , mặt trăng Phật .

Cụ Tuệ Sỹ : Mặt Phật hình mặt trời , mặt Phật hình mặt trăng .

Thomas Cleary, người Anh , dịch :

Sun Face Buddha , Moon Face Buddha .

Công án 38

Bất Động

Ghi chú :

Trong Kinh Phật Danh và Lương Hoàng Sám có tên 2 vị Phật này :

Phật Nhựt Diện , tuổi thọ 1800 năm .

Phật Nguyệt Diện , tuổi thọ 1 ngày 1 đêm .

Viện chủ hỏi : Hòa thượng có khỏe không ?

Mã Tổ Đáp : Phật Nhựt Diện , Phật Nguyệt Diện .

Câu trả lời của Mã Tổ không ta không người , không năng không sở .

Cụ Nhất Hạnh dịch : Có ta có người , có năng có sở , không kham nổi khí tượng đại thừa

Lạ thật ! Chỉ có Thomas Cleary dịch xuất sắc nhất . Ấy bởi do đâu ?

Tăng hỏi Triệu Châu :

- Thế nào là nghĩa chẳng biến đổi ?

Triệu Châu lấy 2 tay làm thế nước chảy .

Tăng có tỉnh ngộ .

Tăng hỏi Pháp Nhãn :

- "Chẳng thủ lấy tướng , như như chẳng động".

Thế nào là chẳng giữ lấy tướng mà được chỗ chẳng động đó ?

Pháp Nhãn đáp :

- Mặt trời mọc phương đông ,
lặn phương tây .

Tăng có chỗ tỉnh ngộ .

Công án 37

Thọ Ký

Kinh Di Lặc Thượng Sanh nói :

" Không khởi tu thiền định
không dứt trừ phiền não
Phật thọ ký cho người này
thành Phật không nghi “.

Công án 31

Tình Cùng Vô Tình Chung Một Thể

Có Phán quan là Hạ Ý Công đem Triệu Luận ra nói :

"Hội muôn vật về chính mình , tình cùng vô tình chung một thể "

Khi ấy có con chó nằm dưới bàn . Tổ Tâm Hối Đường (Đệ tử của Hoàng Long Huệ Nam) lấy cây thước gõ con chó - Lại gõ cái bàn , nói :

"Con chó hữu tình nên đi, cái bàn vô tình vẫn ở, tình cùng vô tình đâu thành một thể "?

Ý Công không đáp được .

Kim Đài đáp thế :

- Con chó hữu tình nên đi,

Cái bàn vô tình vẫn ở,

Tình cùng vô tình nguyên thành một thể, đi ở đâu ngăn ngại gì?

Công án 32

3 Bậc 9 Phẩm

Kinh Quán Vô Lượng Thọ phân ra 3 bậc 9 phẩm . Tuy phân ra 3 bậc nhưng chính yếu tại bậc hạ . Vì sao ? Vì một bậc nhiếp tất cả bậc mà bậc hạ là đương cơ đối nghiệp vãng sanh.

Tuy phân ra 9 phẩm nhưng chính yếu tại thượng phẩm. Vì sao ? Vì một phẩm nhiếp tất cả phẩm, mà thượng phẩm là chỗ về của tất cả chúng sanh, đỡ nhọc sức đáng Từ phụ.

Một phẩm tuy phân ra nhiều phẩm nhưng chỉ tại một niệm. Vì sao ? Vì chỉ một niệm liền vào bất thối.

Công án 36

Thuyết Pháp

Ngoại đạo hỏi Phật :

- Hôm qua ngài thuyết pháp gì ?

Phật đáp :

- Hôm qua thuyết định pháp .

Ngoại đạo lại hỏi :

- Hôm nay thuyết pháp gì ?

Phật đáp :

- Hôm nay thuyết bất định pháp .

Ngoại đạo nói :

- Hôm qua thuyết định pháp , hôm nay sao lại thuyết bất định pháp ?

Phật nói :

- Hôm qua định pháp , hôm nay bất định pháp.

Công án 35

Chuyển Vật

Tăng hỏi Quốc Sư Đức Thiều :

- Thế nào là chuyển vật tức đồng Như Lai ?

Đức Thiều đáp :

- Ông gọi cái gì là vật ?

Kinh nói: "Thập địa tức sơ địa, sơ địa tức thập địa". Do đó mà biết ,

Thượng chẳng thể thượng

Hạ chẳng thể hạ

Hạ tức là thượng

Thượng tức là hạ

Thượng chẳng phải thượng

Hạ chẳng phải hạ

nên tất cả đều vào thượng phẩm , mới hợp với lòng bi nguyện của đấng Từ phụ A Mi Đà .

Công án 34

Nước Lửa

Tăng hỏi Tổ Bửu Phước :

- Thế nào là vào lửa chẳng cháy , vào nước chẳng chìm?

Bửu Phước đáp :

- Nếu là lửa nước , liền bị cháy chìm .

Sơ Sơn nói : - Đúng vậy .

Vân Môn nói : - Chẳng phải cây xuân khô há chẳng phải tỏ rõ chỗ hướng thượng của pháp thân đó sao ?

Sơ Sơn nói : - Đúng vậy .

Vân Môn hỏi : - Như thế pháp thân bao trùm tất cả , phải không ?

Sơ Sơn đáp : - Pháp thân toàn khắp , sao chẳng trùm hết ?

Vân Môn chỉ cái tịnh bình , hỏi :

- Như thế cái tịnh bình có bao trùm pháp thân không ?

Sơ Sơn đáp : - Xà lê chớ hướng về tịnh bình tìm kiếm .

Vân Môn bèn lễ bái .

Ghi Chú :

- Đây là công án tuyệt vời ở đoạn cuối .
- Cây xuân khô là cây sống trên 1000 năm .

Quyển Hai

Trích Dẫn Huyền Cơ

Công án 33

Pháp Thân

Tổ Sư Sơn thượng đường, nói :

"Bệnh Tăng rõ hết trước năm thì hiểu được chuyện bên phía pháp thân . Rõ hết sau năm thì hiểu được chuyện hướng thượng của pháp thân".

Vân Môn bước ra hỏi : - Thế nào là chuyện bên phía pháp thân ?

Sơ Sơn đáp : - Cây xuân khô .

Vân Môn hỏi : - Thế nào là chuyện hướng thượng của pháp thân ?

Sơ Sơn đáp : - Chẳng phải cây xuân khô .

Vân Môn nói : - Cho phép tôi nói đạo lý được không ?

Sơ Sơn nói : - Cho .

Vân Môn nói : - Cây xuân khô há chẳng phải tỏ rõ chỗ hướng thượng của pháp thân đó sao ?